

Становище

От: Доц. д-р Искра Маринова Пантелеева

Стопанска академия „Димитър А. Ценов” – Свищов

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление 3.8. Икономика

Научна специалност: Икономика и управление (индустрия)

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Управление; Предприемачество и иновации; Бранд мениджмънт – на български и английски език), обявен в ДВ, бр. 96/17.11.2023 г. и на интернет страницата на СУ „Св. Климент Охридски“

Основание: Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ №РД-38-673/21.12.2023 г. за утвърждаване състава на научното жури въз основа на Решение на Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ (протокол №20/12.12.2023 г.) и Решение на Научното жури на Първо заседание (проведено на 31.01.2024 г.), в съответствие със ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, и съгл. чл. 108, ал. (1) и ал. (3) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е обявен по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление (Управление; Предприемачество и иновации; Бранд мениджмънт – на български и английски език), за нуждите на катедра „Стопанско управление“, Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, обн. в ДВ, бр. 96/17.11.2023 г. и на интернет страницата на СУ „Св. Климент Охридски“. Единствен кандидат в конкурса за „доцент“ е гл. ас. д-р Рая Николова Каназирева.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

По процедурата на обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“ участва едни кандидат – гл. ас. д-р Рая Николова Каназирева. През 2001 г. тя придобива бакалавърска степен по Бизнес администрация в Американския университет в Благоевград, а през 2003 г. – магистърска степен по Бизнес администрация в СУ „Св. Климент Охридски“. След успешна защита на дисертационен труд на тема „Корпоративно предприемачество и иновации в български софтуерни фирми“ Рая Каназирева получава докторска степен по Бизнес администрация, също в СУ „Св. Климент Охридски“. Трудовата си кариера започва като финансов анализатор, финансист и инвестиционен мениджър в български и чуждестранни дружества (2001 г. – 2005 г.). През периода ноември 2005 г. – януари 2009 г. Рая Каназирева заема длъжността „Старши мениджър „Стратегически (и специални) проекти“/Ръководител отдел „Управление на качеството“ в БТК Груп/VIVACOM. В продължение на година и половина (декември 2009 г. – март 2011 г.) е ръководител отдел „Маркетинг“ и ПР в Прокредит банк. От април 2011 до октомври 2016 г. е Директор „Стратегии и изнесени услуги KNOWAY. Пред периода ноември 2016 г. – ноември 2018 г. тя заема длъжността „Проектен мениджър“ в MELON, след което 2 г. (ноември 2018 г. – октомври 2020 г.) е Директор Маркетинг и комуникации, ADVENT GROUP. Професионалния си опит обогатява като член за Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД (април 2021 – декември 2021 г.).

От 11.10.2016 г. Рая Каназирева заема академичната длъжност „Главен асистент“ към катедра „Стопанско управление“, Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Тя е участвала в редица обучения и специализации, сред които: *специализация* „Международни отношения и икономика“ в Knox College, IL, USA (1995-1997 г.“ и *обучение* по Програмата за развитие на управленските кадри на БТК Груп със сертифицирани курсове – лидерство и управление,

комуникации, мотивация, разрешаване на конфликти, управление на кризи, преговори, медиация и формиране на екипи. Успешно е преминала *първо ниво на програмата за сертифицирани финансови аналитици* (CFA level I). Владее английски език (отлично) и немски език (средно ниво).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Въз основа на документите, представени по процедурата за заемане на академичната длъжност „доцент“, могат да се направят следните констатации и заключения:

- Рая Каназирева притежава 7 г. и 5 м. преподавателски стаж, придобила е образователната и научна степен „доктор“; заема академичната длъжност „главен асистент“. Резултатите от преподавателската и научноизследователската ѝ дейност са апробирани и дисеминирани сред заинтересованите среди.

- Представени са общо 25 публикации, от които: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“; самостоятелна монография и 2 глави от съвместни монографии; 5 самостоятелни статии, една от които е в реферирани и индексирани световни бази данни; 10 доклада от конференции, 4 от които са съвместни; 4 самостоятелни студии и част от съвместен учебник. По конкурса Рая Каназирева участва с: 1 самостоятелен хабилитационен труд (монография); част от съвместен академичен учебник; 2 самостоятелни студии в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; 1 самостоятелна статия в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 5 самостоятелни статии, една от които е в реферирани и индексирани световни бази данни; и 5 доклада в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (от които 3 самостоятелни).

- В количествено отношение публикациите по конкурса, класифицирани по отделни раздели в Справката за изпълнение на минималните национални изисквания за академичната длъжност „доцент“, покриват общо 210 точки (при изискуеми минимум от 200 точки). Научните трудове на Рая Каназирева са цитирани общо 9 пъти в 4 научни произведения, като кандидатката събира 50 точки, колкото са минимално изискуемите точки. Кандидатката е участвала в Проект E4IC SYSTEM по програма COSME. Приложената към документацията справка за обстоятелствата по чл. 112 относно аудиторна заетост в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ показва покриване на изискуемата учебната натовареност от страна на кандидатката.

- Научноизследователската и публикационната дейност, цитируемостта и др. активности покриват всички групи показатели, съгл. изискванията на чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ в научна област 3. Социални, стопански и правни науки (Групи А+В+Г+Д). Сумарната количествена оценка за дейността на Рая Каназирева надвишава изискуемите точки, като се набират общо 410 точки.

Кандидатката отговаря на задължителните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, посочени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПУРПНСЗАД в СУ „Св. Климент Охридски“.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

В представените по конкурса документи са налице доказателства за професионалните качества и постигнатите резултати от гл. ас. д-р Рая Каназирева. Тя притежава необходимия опит в учебно-преподавателската и методическата работа със студенти. Научноизследователските и академичните ѝ интереси са в тематичния обхват на конкурса.

Научната продукция на Рая Каназирева съдържа научни и научно-приложни приноси и е доказателство за способността ѝ да работи самостоятелно и в екип. Тя притежава педагогически опит, придобит по време на заеманата от нея позиция към катедра „Стопанско управление“, Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През целия си трудов път Рая Каназирева обогатява своите знания и развива професионалните си качества и умения. Тя притежава експертен опит за консултиране и трансфериране на знания. Ползва се с добро име в академичните среди и бизнеса; лоялна към институцията, в която работи; спазва академичната етика и добрите университетски практики. Всичко това ми дава основание да твърдя, че кандидатката по конкурса притежава икономическа култура, знания и практически опит, необходими за заемането на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“, по професионално направление 3.7 „Администрация и управление (Управление; Предприемачество и иновации; Бранд мениджмънт – на български и английски език).

Рая Каназирева отговаря на количествените и качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Рая Каназирева е ерудиран преподавател с опит в учебно-методическата работа, натрупан в продължение на над 7 години. Професионалните ѝ интереси са в областта корпоративното предприемачество и иновациите, дигиталния бранд мениджмънт, управлението на общите блага и устойчивия бизнес, и др. В рамките на преподавателската си дейност Рая Каназирева е разработила и преподава лекционни курсове по дисциплините „Корпоративно предприемачество и иновации“, „Дигитален бранд мениджмънт“, „Управление на общите блага и устойчив бизнес“. Води семинарни занятия по „Основи на управлението“, „Предприемачество“, „Управление и развитие на организационната култура“, „Национална и организационни култури“. Основните ѝ лекционни курсове са подкрепени с авторов учебник и съпътстващи материали по тематиката на конкурса, на базата на самостоятелно или съвместно разработени учебни програми. Познато име в бизнеса, с компетенции за консултиране на студенти, колеги-преподаватели, представители на бизнеса и специализираните институции, международни организации и др. Съгласно справката по чл. 112 Рая Каназирева покрива изискуемия норматив учебна натовареност в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ за последните 5 години. Под научното ѝ ръководство успешно са защитили 15 дипломанти. Участвала е в Проект E4IC SYSTEM по програма COSME. Всичко това ми дава основание да твърдя, че Рая Каназирева притежава теоретични познания, практически опит и качества, съответстващи на изискуемите за заемането на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Гл. ас. д-р Рая Каназирева участва по конкурса за „доцент“ с: 1 самостоятелна монография; 2 студии, 5 статии и 5 доклада (11 самостоятелни и 2 съвместни), които са в областта на корпоративното предприемачество и иновациите, устойчивото предприемачество, предприемачеството в публичния сектор, дигиталния бранд мениджмънт, социално отговорните инвестиции, управлението на общите блага и устойчивия бизнес. В резултат на научноизследователската дейност и публикационната активност на гл. ас. д-р Рая Каназирева и въз основа на представените по конкурса документи могат да се идентифицират следните приноси:

- **Научни приноси:** а) *в областта на корпоративното предприемачество и социално отговорните инвестиции:* теоретично систематизирано познание по оста „предприемачество – иновации – вътрешно предприемачество – корпоративно предприемачество (КП) – модели за КП“ и последващо надграждане в областта на публичния сектор [2 - монография]; адаптиран модел за одит на КП в българска социокултурна среда насърчаване на предприемаческата култура [4]; разработен модел за изследване на факторите на КП на база предприемаческия интензитет [3, 6, 9]; концептуализирани влиянията на управленската подкрепа върху нивото на иновативност и предприемаческата интензивност, и на автономността в работата върху нивото на иновациите [3, 5]; класифицирани и концептуализирани възможностите за социално отговорни инвестиции според степента на интегриране на стейкхолдър подхода [2, 7, 13]; разработена рамка за насърчаване на устойчиво предприемачество чрез използване на теорията за заинтересованите страни и изведен рамков модел за устойчиви екосистеми чрез устойчиво финансиране и предприемачество [7, 8]; систематизирани и анализирани модели на КП и генерирана рамка за практическо прилагане на теорията на КП в две групи емпирично валидирани фактори на вътрешната и външната среда на организацията [11, 14]; б) *в областта на иновациите:* систематизирани и класифицирани проявленията иновациите в публичния сектор [2, 3, 4, 6, 7]; идентифицирани насоки за изготвяне на политики и усъвършенстване на стратегиите за повишаване на иновационния потенциал в/на публичните предприятия; обоснована ролята на публичните предприятия за равнището на иновациите в икономиката на страната и въздействието на иновациите върху предприемачеството [8]; идентифицирана уникална комбинация от бариери пред иновациите в публичните предприятия [2, 3, 4].

- **Практико-приложни приноси:** Осъществени емпирични изследвания и апробирани модели с принос за усъвършенстване на политиките в публичния сектор и подпомагане на публичните администратори и мениджърите в публичния сектор с фокус иновациите и КП [2, 4, 5];

обогатено управленското познание в областта на иновациите и КП в резултат на проучване на предприемачеството в публичния сектор и публичните предприятия в България [2, 3, 4]; апробиран модел за одит на КП съобразно българската социокултурна среда с принос за усъвършенстване на стратегическата дейност на публичните предприятия в сферата на КП [4, 5]; апробирани модели за връзката „управленска подкрепа – предприемаческа интензивност“ и равнищата на иновативност при различен брой променливи [6]; надградено емпирично познание относно одитна оценка, препоръки и програма за развитие на организациите и публичния сектор като предпоставка за повишаване на тяхната конкурентоспособност и създаване на среда за мултиплициране на реализираните ефекти [2, 3, 5, 6]; идентифициране на КП като успешна стратегия за придобиване и поддържане на конкурентни предимства и за трансформиране на съществуващата организация на всички управленски нива [11]; предложени модели за използване в управленската практика, с акцент върху КП [2, 6, 10].

• **Приноси с учебно-методически характер:** в областта на дигиталния маркетинг и управлението на бранда (част от учебник), бранд мениджмънта и дигиталния бранд мениджмънт, предприемачеството и корпоративното предприемачество, иновациите, управлението на общите блага и устойчивия бизнес, организационната култура и др. (10, 13, лекционни курсове).

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Комплексната оценка на тематиката и съдържанието на представените научна и учебна продукция е основание да се твърди, че е налице фокусираност в рамките на обхвата на конкурса и балансираност между теоретично познание и емпирично изследване, допринесли за реализирането на следните приноси:

– **Научни** – свързани са с обогатяване и разширяване на теоретичното познание, резултат от проучване, систематизиране, анализиране и оценка на теории, концепции и методически инструментариум за провеждане на изследвания в областта на корпоративното предприемачество, социално отговорните инвестиции, иновациите, брандинга и др.

– **Научно-приложни** – насочени към задълбочаване и допълване на тематичния фокус на емпиричните проекции на теоретичното познание в областта на корпоративното предприемачество, социално отговорните инвестиции, иновациите и брандига.

– **Учебно-методически** – въз основа на водените лекционни курсове по „Корпоративно предприемачество и иновации“, „Дигитален бранд мениджмънт“, „Управление на общите блага и устойчив бизнес“, и на семинарните занятия по „Основи на управлението“, „Предприемачество“, „Управление и развитие на организационната култура“ и „Национална и организационни култури“.

7. Основни критични бележки и препоръки

Кандидатката за заемане на академичната длъжност „доцент“ е представила достатъчен на брой научни публикации, като в съдържателен план е налице балансираност, фокусираност и същевременно – покриване на ключовите направления в рамките на тематичния обхват на конкурса. Утвърждаваните от нея тези и концептуални постановки се базират на богат литературен преглед и демонстриране на широкообхватен поглед върху достигнатото до момента научно знание. Не намирам принципно противоречиви, необосновано поднесени тези или заключения, грешно систематизирани или приложени методически конструкции и констатации с подвеждащ характер, поради което нямам конкретни критични бележки. Мога да направя препоръка като посока на бъдещи изследвания и разработки да се фокусира върху задълбочаване на проучванията си по въпроси с междупредметен (от теоретична гледна точка) и вероятно-проблематичен характер (от емпирична гледна точка) характер, предвид сложните, динамични и рискови параметри на икономическата, пазарната и геополитическата среда.

8. Заключение

Въз основа на представените документи по конкурса за доцент и направената оценка за активността и резултатите от преподавателската, научноизследователската, публикационната и др. дейности на гл. ас. д-р Рая Каназирева, мога да направя заключение, че тя е ерудиран преподавател и изследовател, с богат опит и отговорно отношение към професионалните си ангажи-

менти, притежаваща качества и умения, ценени в университетските среди и практиката. Не познавам лично Рая Каназирева.

Кандидатката за заемане на академичната длъжност „доцент“ е изпълнила изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“. Заявявам положителната си оценка и препоръчвам на уважаемото Научно жури, назначено със Заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ №РД-38-673/21.12.2023 г., да предложи гл. ас. д-р Рая Николова Каназирева за заемане на академичната длъжност „доцент“ към катедра „Стопанско управление“, Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, по професионално направление 3.7. Администрация и управление (Управление; Предприемачество и иновации; Бранд мениджмънт – на български и английски език).

01.03.2024 г.
Свищов

Изготвил Становището:
(Доц. д-р Искра Пантелесева)